Valtuustoaloite / Kyläneuvoston perustaminen Mänttä-Vilppulaan / Keskustan valtuustoryhmä

Kaupunginvaltuusto 02.02.2026 § 9

Lasse Anttila luki seuraavan Keskustan valtuustoryhmän allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

Valtuustoaloite:

Kyläneuvoston perustaminen Mänttä-Vilppulaan

Mänttä-Vilppulan talouden huolenpito vaatii uudenlaisia näkemyksiä. Näkemyksiä, jotka tukevat elinvoimaa, yhteisöllisyyttä sekä osallisuutta. Näin voimme luoda Mänttä-Vilppulasta entistä vahvemman kaupungin.

Kylät ovat yhteisöllisyyden ja elinvoiman lähde. Autioituvat kylät heikentävät Mänttä-Vilppulan menestymistä. Talouden tasapainottamisen vuoksi olemme joutuneet tekemään päätöksiä, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet kylien elinvoimaan heikentävästi. Meidän tulee tämä pysäyttää.

Neuvosto kokoontuisi pari kertaa vuodessa kaupungin kokoon kutsumana. Kyläneuvoston jäsenten ja kaupungin välisen vuoropuhelun, yhteistyön ja yhteydenpidon kautta pystymme vahvistamaan kylien elinvoimaisuutta, turvallisuutta sekä varautumista erilaisiin kriisitilanteisiin. Toiminta tulee vahvistamaan koko kaupungin yhteisöllisyyttä. Kyläneuvosto tukee myös alueellista yrittäjyyttä. Kyläneuvoston kautta kylät tulevat kuulluksi ja nähdyksi omine tarpeineen. Tämä tulee luomaan uudenlaisia lähestymistapoja kylien elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

Valtuustoaloitteena esitämme kyläneuvoston perustamista Mänttä-Vilppulaan.

Lasse Anttila
Arto Pirttilahti
Anna-Kaisa Pietiläinen
Katriina Kivimäki
Janne Peltola
Piia Koivunen
Arto Lampinen
Juha Hakanen
Virpi Sippari

Päätös — Valtuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.03.2026 § 76

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä

Toimivalta — Hallintosääntö luku 16, Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

Esittelijä — Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistys- ja kulttuuripalveluiden valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 15.04.2026 § 55

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2026 § 9 käsitellyt Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien kyläneuvoston perustamista Mänttä-Vilppulan kaupunkiin.

Aloitteessa esiin nostetut tavoitteet kylien elinvoiman vahvistamisesta, yhteisöllisyyden lisäämisestä sekä asukkaiden osallisuuden parantamisesta ovat kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisia.

Tulevaisuustutkija Ilkka Halava on korostanut, että tulevaisuuden kaupungit rakentuvat yhä vahvemmin yhteisöllisyyden, osallisuuden ja paikallisten verkostojen varaan. Kaupungit eivät ole pelkästään palvelujen järjestäjiä, vaan ennen kaikkea alustoja ihmisten kohtaamiselle, yhteistyölle ja merkitykselliselle arjelle. Elinvoimaisuus syntyy paikallisista yhteisöistä, jotka kokevat tulevansa kuulluiksi ja pystyvät vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä. Tällaiset osallistavat rakenteet, kuten kyläneuvosto, tukevat tämänkaltaista kehitystä ja vahvistavat kaupungin kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin. Kyläalueiden yhteisöllinen toiminta, kulttuurinen aktiivisuus sekä asukkaiden osallistumismahdollisuudet ovatkin keskeisiä tekijöitä hyvinvoivan ja elinvoimaisen kaupungin rakentamisessa.Kyläneuvosto voisi toimia tarkoituksenmukaisena vuorovaikutus- ja yhteistyöfoorumina kaupungin ja kyläyhteisöjen välillä, yhdistäen samalla myös eri kylien toimijoita.

Jatkovalmistelussa tulee tarkentaa kyläneuvoston tehtävät, kokoonpano, toimintatavat sekä sen suhde kaupungin muihin osallisuus- ja vaikuttamistoimielimiin.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta esittää, että kyläneuvoston perustamista koskeva asia valmistellaan edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön johdolla yhdessä paikallisten kyläyhdistysten ja asukkaiden kanssa ja tuodaan käsittelyyn omana pykälänään vuoden 2026 aikana.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 20.05.2026 § 78

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta Hallintosääntö 23 §. kohta 1.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Kari Tolonen
Päätösesitys	Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää 1) että kyläneuvoston perustamista koskeva asia valmistellaan edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön johdolla yhdessä paikallisten kyläyhdistysten ja asukkaiden kanssa 2) tuoda kyläneuvoston perustamisen erikseen omana pykälänä käsittelyyn sivistys- ja kulttuurilautakuntaan vuoden 2026 aikana 3) antaa asian hallituksen kautta valtuustolle tiedoksi kun asia on loppuun käsitelty.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 18.11.2026
893/00.01.00.00/2026

Keskustan valtuustoryhmän 2.2.2026 tekemässä valtuustoaloitteessa esitetään kyläneuvoston perustamista Mänttä-Vilppulan kaupunkiin. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa kylien elinvoimaisuutta, yhteisöllisyyttä, asukkaiden osallisuutta sekä kaupungin ja kyläyhteisöjen välistä vuoropuhelua.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan 15.4.2026 ja 20.5.2026 tekemien päätösten mukaisesti asiaa on valmisteltu kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön johdolla yhdessä paikallisten kyläyhdistysten ja kylätoimijoiden kanssa.

Kyläyhdistysten ja -toimijoiden kanssa järjestettiin 2.11.2026 tapaaminen Vilppulan eteläisten kylien alueella Pentin laavulla. Tilaisuudessa keskusteltiin kylien välisen yhteistyön tarpeista, yhteisen toiminnan tavoitteista sekä mahdollisista toimintamalleista. Keskustelun pohjana esiteltiin kyläfoorumin mahdollisia tehtäviä ja toimintatapoja sekä esimerkkinä naapurikaupungin kyläparlamentin toimintaa.

Keskustelussa kylien välisen yhteistyön merkitys nähtiin tärkeäksi. Yhteistyöllä voidaan edistää tiedonkulkua, jakaa hyviä käytäntöjä, tuoda esiin kylien tarpeita sekä kehittää yhteistä toimintaa. Keskustelussa sovittiin, että kylätoimijat kokoontuvat jatkossa kaupungin johdolla yhteisesti noin kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi kylätoimijoille on perustettu yhteinen viestintäkanava, jonka tarkoituksena on helpottaa tiedonkulkua ja kylien tapahtumista viestimistä.

Tilaisuudessa keskusteltiin myös kylien kehittämiseen liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista, erityisesti Maaseudun kehittämisyhdistys PoKo ry:n mahdollisuuksista tukea kylien kehittämistä. Lisäksi esillä olivat kylien turvallisuus ja varautuminen erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin sekä kaupungin myöntämien toiminta-avustusten merkitys kyläyhdistysten ja paikallisen toiminnan jatkuvuudelle.

Käytännön kehittämisehdotuksina nostettiin esiin muun muassa kaupungin ja kylien välisen tiedonkulun parantaminen sekä yhteinen tiedotustaulu esimerkiksi Mäntän torille, jossa voitaisiin tuoda esille kylien tapahtumia ja toimintaa. Lisäksi tapaamisessa ideoitiin kylien välisiä haastekilpailuita.

Keskustelun perusteella varsinaisen, muodollisen kyläneuvoston perustamiseen ei tässä vaiheessa nähty välitöntä tarvetta. Sen sijaan tärkeäksi koettiin matalan kynnyksen yhteistyömalli, jossa kylätoimijat voivat tavata säännöllisesti, vaihtaa tietoa ja edistää yhteisiä asioita ilman erillisen neuvostorakenteen muodostamista. Lisäksi kyläyhdistykset/ -toimijat toivoivat kaupungilta resursseja toiminnan kehittämiseen.

Valmistelun perusteella kylien välistä yhteistyötä on tarkoituksenmukaista kehittää ensisijaisesti sovitun yhteisen tapaamiskäytännön kautta. Toimintamallia voidaan arvioida ja kehittää kokemusten karttuessa. Kaupunki voi tukea yhteistyötä mahdollistamalla tapaamisia, osallistumalla tarvittaessa keskusteluun sekä välittämällä tietoa kaupungin toiminnasta, avustuksista ja kehittämismahdollisuuksista. Lisäksi kaupunki auttaa kyläyhdistyksiä mahdollisen Poko ry:n kautta haettavan avustuksen kanssa.

Valmistelu ja lisätiedot:
kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Eeva Saarinen
eeva.saarinen(at)taidekaupunki.fi, p. 044 0979 221

Toimivalta

Hallintosääntö 23 § kohta 1.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää:

1. merkitä tiedoksi kyläyhdistysten ja -toimijoiden kanssa 2.11.2026 käydyn keskustelun ja sen tulokset
2. todeta, että tässä vaiheessa kylien välistä yhteistyötä kehitetään vapaaehtoiseen yhteistyöhön perustuvana toimintamallina eikä erillistä kyläneuvostoa perusteta
3. pitää tärkeänä kylätoimijoiden yhteisten tapaamisten jatkamista noin kaksi kertaa vuodessa
4. todeta, että kaupunki tukee mahdollisuuksien mukaan kylien välistä yhteistyötä, tiedonkulkua ja kylien kehittämistä
5. antaa asian kaupunginhallituksen kautta tiedoksi kaupunginvaltuustolle valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös